

Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України
відділ історії зарубіжної філософії
сектор історії східної філософії
редакція журналу «Філософська думка»

12 червня 2018, 14.00
к. 318

Круглий стіл
«Проблема свободи у східних філософіях:
теоретичні та екзистенційні виміри»

Модератор: Олег Ярош

Учасники:

Юрій Завгородній, Сергій Капранов,
Олександр Кіхно, Катерина Малахова,
Анастасія Стрелкова

ЗАПРОШУЄМО УСІХ ЗАЦІКАВЛЕНИХ!

Див.:
www.tdsf.kiev.ua/
http://community.livejournal.com/ukr_asia_philos
<http://www.facebook.com/OrientalPhilosophiesSeminarKyivUkraine>

АНОТАЦІЯ

Предметом дискусії є оцінка специфіки розуміння категорії «свобода» у філософіях Сходу. Треба враховувати, що частина теоретичних описів цієї категорії може, звичайно, співпадати з історією її дослідження у європейській думці, але, поряд з цим, можна виділити й ряд ознак специфічно «орієнтального» ставлення.

Наприклад, в індійській традиції поняття «мокша», визволення є одним із головних релігійно-філософських екзистенціалів. Окрім того, специфіка досягнення цього поняття в східних філософіях пов'язана з інакше сформульованими дихотоміями Єдиного, Абсолютного і, навпаки, індивідуального та особистісного буття, інакше ніж в західній філософії сформульовано дихотомію свободи вибору і напередвизначеності (наприклад, в ісламській філософії), концепції ілюзорності індивідуального та множинного буття (буддизм, адвайтизм в індійській філософії).

Інша проблема пов'язана з особливим, більшим значенням індивідуального, внутрішнього досвіду, інтроспекції, медитативних практик в східних філософіях, порівняно із західними, та іншим підходом до досягнення раціонального дискурсу на Сході, ця різниця усвідомлювалась, наприклад, індійськими філософами, і ця тема також заслуговує окремого обговорення.

У 19-20 ст. для східних філософій у цьому контексті є характерне і звернення до проблематики актуальної і для західної філософії, наприклад, філософії соціального і національного визволення, але і дана проблематика зазнала на Сході специфічних видозмін. Також розглядаються у східних філософіях й етичні виміри категорії свободи. Варто враховувати специфіку власне західних підходів до східних філософій, зокрема те, що для деяких європейських мислителів 19-го та 20-го ст., сама філософія співставлення Сходу і Заходу пов'язана з різницею у трактуванні феномену свободи.